

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: Primær Sundhed, Ældrepolitik og Jura
Sagsbeh.: DEPELO
Koordineret med:
Sagsnr.: 1601237
Dok. nr.: 15505
Dato: 23. februar 2016

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[Tirsdag den 23. februar 2016, Christiansborg 1-133 i Sundheds- og Ældreudvalget]

Tale til samråd om samarbejdet mellem Styrelsen for Patientsikkerhed og politiet/anklagemyndigheden

[Samrådsspørgsmål U, V og W, stillet af Flemming Møller Mortensen (S):

Spørgsmål U

Hvilke initiativer agter ministrene at tage for at forbedre samarbejdet mellem politiet og Styrelsen for Patientsikkerhed? Hvordan vil ministrene sikre, at politiet fremover understøtter styrelsens tilsyn ved at informere grundigt om sundhedspersoner, der anmeldes, sigtes eller dømmes for overgreb mod patienter?

Spørgsmål V

Hvordan vil ministrene sikre, at politikredsene fremover konsekvent informerer Rigsadvokaten om sigtelser mod en offentligt ansat for brud på straffeloven, så Rigsadvokaten har mulighed for at informere den sigtedes (nye) arbejdsgiver om, at der verserer en sag mod vedkommende? Mener ministrene, at der bør tages lovmæssige tiltag for at sikre optimale rammer for samarbejdet mellem politiet, Rigsadvokaten og Styrelsen for Patientsikkerhed, så det sikres, at alle grupper af sundhedspersoner er dækket af samme grad af tilsyn, når det gælder såvel politiets som Styrelsen for Patientsikkerheds mulighed for at gribe ind?

Spørgsmål W

Hvilke overvejelser giver det ministrene anledning til, når Anklagemyndigheden ikke automatisk kræver en sundhedspersons autorisation frakendt ved tiltaler for overgreb på patienter, når Anklagemyndigheden i øvrigt kræver bøde- eller fængselsstraf? Der henvises til artiklen "Politiet lader sexkrænkende læger slippe for billigt", som blev bragt på dr.dk den 26. november 2015.]

***

[Indledning]

Tak til Sundheds- og Ældreudvalget for samrådsspørgsmålene. Justitsministeren og jeg er kaldt i samråd om tre spørgsmål om samarbejdet mellem anklagemyndigheden, Politiet og Styrelsen for Patientsikkerhed.

Vi vil besvare spørgsmålene samlet i den rækkefølge, som de er stillet.

Det kommer til at forløbe sådan, at

- jeg om lidt vil indlede samrådet,
- herefter vil Justitsministeren besvare sin del af spørgsmålene,
- og så vil jeg til slut supplere med mine bemærkninger.

[Tilliden til sundhedspersoner]

Jeg vil indlede samrådet med at slå fast, at det for mig er altafgørende, at vi som borgere kan have tillid til, at patientsikkerheden er i orden.

- Vi skal kunne have tillid til, at enhver sundhedsperson lever op til sit ansvar.

Vi må sande, at der er nogle få sundhedspersoner, der ikke lever op til deres ansvar.

- Og i de tilfælde er det vigtigt, at vi sikrer, at vi som myndigheder kan sætte effektivt ind og få stoppet dem, der ikke er deres ansvar bevidst.

- Og det forudsætter et godt samarbejde imellem de involverede myndigheder: Politiet, anklagemyndigheden og Styrelsen for Patientsikkerhed.

[Afgrænsningen mellem anklagemyndigheden og styrelsen]

Samarbejdet mellem anklagemyndigheden på den ene side og Styrelsen for Patientsikkerhed på den anden side beror på nogle forskellige kompetencer og beføjelser.

Styrelsen for Patientsikkerhed kan med reglerne i autorisationsloven træffe administrative afgørelser med faglige sanktioner over for sundhedspersoner.

- Afgørelserne kan eksempelvis indeholde en midlertidig fratagelse af sundhedspersonens autorisation eller en indskrænkning i den autoriserede sundhedspersonens virksomhedsområde.
- Styrelsen kan også efter reglerne i autorisationsloven anlægge en civil retssag med påstand om fratagelse af en sundhedspersons autorisation.

Anderledes er det for anklagemyndigheden, der kan føre straffesager efter reglerne i straffeloven og autorisationslovens straffebestemmelser.

- Afsiges der en straffedom om rettighedsfrakendelse vil styrelsen, når den orienteres om dommen, sikre, at det bliver anført i autorisationsregistret, og at rettighedsfrakendelsen bliver offentliggjort i Statstidende.
- Ofte vil styrelsen allerede være orienteret om den verserende sag i forbindelse med, at den har afgivet en udtalelse til sagen.

Som det tydeligt fremgår, når jeg refererer praksis ovenfor, er der en stor snitflade mellem politiet og anklagemyndighedens arbejde og det arbejde, der udføres i styrelsen.

- Styrelsen er afhængig af, at den bliver orienteret om politiets efterforskning og eventuelle straffesager, så den kan gribe ind med tilsynsforanstaltninger.
- Modsat er anklagemyndigheden afhængig af den sundhedsfaglige viden, som styrelsen har og som de bl.a. bidrager med ved udtalelser under straffesager, og når styrelsen er sagkyndige vidner i straffesager.

Jeg mener, det er helt afgørende for patientsikkerheden og for sundhedspersonernes retssikkerhed, at vi skaber gode rammer for, at myndighederne kan arbejde sammen.

Jeg vil nu give ordet til Justitsministeren, der vil redegøre for retningslinjerne og initiativer indenfor sit ressortområde.

***

[Justitsministerens tale]

***

Jeg synes, Justitsministeren har givet en god redegørelse for de retningslinjer og initiativer, der er på ministerens område og som jo i høj grad besvarer udvalgets spørgsmål.

- Jeg vil dog supplere med et par bemærkninger for den del, der hører under mit område.

[Samrådsspørgsmål U og W]

For så vidt angår spørgsmål U og W kan jeg supplere med, at det er Styrelsen for Patientsikkerhed, der igangsætter tilsynsforanstaltninger, hvis styrelsen har begrundet formodning om, at en sundhedsperson er til fare for patienterne.

- Styrelsen for Patientsikkerhed har bl.a. i lyset af de stærkt bekymrende sager om læger, der har forgrebet sig på deres patienter taget en række initiativer, der skal beskytte patienterne mod at møde sundhedspersoner, der kan være til fare.

[initiativ 1 – Styrelsens praksisændring]

I stedet for at afvente udfaldet af en straffesag, som man tidligere gjorde, har styrelsen [i 2015] foretaget en praksisændring.

- Ændringen betyder, at styrelsen nu parallelt med anklagemyndighedens og politiets behandling af en eventuel straffesag efter straffeloven, vurderer, om sundhedspersonen udgør en fare for sine patienter i en sådan grad, at autorisationen skal fratages efter reglerne i autorisationsloven.
- Hvis en patient fx er blevet blufærdighedskrænket af en social- og sundhedsassistent, og patienten har anmeldt dette til politiet, så vil styrelsen - så snart den får kendskab til politianmeldelsen - undersøge, om autorisationen skal fratages midlertidigt.

- Altså imens efterforskningen og en eventuel straffesag verserer.
- Det er, for mig at se, en betydelig styrkelse af patientsikkerheden.

[initiativ 2 – samarbejde med anklagemyndigheden]

Styrelsen for Patientsikkerhed har også oplyst mig om, at den har indledt et tættere samarbejde med anklagemyndigheden.

- Så det sikres, at der sker en gensidig orientering i de sager, hvor det er relevant for den anden myndighed, at kende til en sag.
- Det tættere samarbejdet indebærer bl.a., at anklagemyndigheden orienterer Styrelsen for Patientsikkerhed om igangværende efterforskning og [relevante] straffesager mod sundhedspersoner.
- Selvfølgelig under den forudsætning at persondatalovens regler tillader disse informationer.

Jeg vil følge samarbejdet.

[Samrådsspørgsmål V]

Så er der spørgsmål V, som justitsministeren også har svaret på.

- Jeg mener, at mulighederne for at gribe ind over for sundhedspersoner, der ikke lever op til deres ansvar, skal ses som et hele.

[Klare retningslinjer om videregivelse]

Det er for det første vigtigt, at vi har klare retningslinjer, der beskriver i hvilke situationer, der skal videregives oplysninger mellem politiet og Styrelsen for Patientsikkerhed, så styrelsen kan sætte effektivt ind og få stoppet de sundhedspersoner, der ikke lever op til deres faglige ansvar.

Med Rigsadvokatens reviderede retningslinjer, som Justitsministeren netop har redegjort for, er jeg tryk ved, at der er fastsat nogle helt klare procedurer, som skal sikre, at Rigsadvokaten orienterer Styrelsen for Patientsikkerhed om verserende straffesager mod autoriserede sundhedspersoner, hvor det er relevant.

[Styrelsens videregivelse af oplysninger til politiet]

I den omvendte situation, hvor det er styrelsen, der har oplysninger om en sundhedspersons mulige strafbare handlinger, så er der også i styrelsens sagshåndteringsvejledninger [SOP], fastsat helt klare retningslinjer for, hvordan styrelsen behandler sagerne.

- Og herunder hvornår politiet skal inddrages.

Når styrelsen behandler en sag, hvor der kan blive tale om tiltalerejsning, vurderer styrelsen om

- sagen skal sendes til politiet med henblik på politimæssig efterforskning – hvor politiet bl.a. afhører sundhedspersonen [med en sigtets rettigheder]
- eller om sagen er tilstrækkeligt oplyst og kan oversendes til politiet med henblik på tiltalerejsning.

I de tilfælde hvor politiet af egen drift tager sager om sundhedsfaglig virksomhed op, indhenter politiet rådgivning fra styrelsen.

- Fx for at politiet kan fastslå, om den konkrete behandling er sundhedsfagligt begrundet.

Og derudover stiller styrelsen ofte med sagkyndige vidner under retssagerne.

[Initiativer for at håndhæve retningslinjer]

Retningslinjerne er altså på plads.

- Og så skal det selvfølgelig også sikres, at de følges.

Justitsministeren var inde på, at man har igangsat en række initiativer, som skal medvirke til at sikre, at Styrelsen for Patientsikkerhed modtager relevante oplysninger om autoriserede sundhedspersoner, der kan være til fare for patientsikkerheden.

[ikke behov for lovændringer pt.]

Der er altså igangsat en række initiativer for at styrke samarbejdet mellem Styrelsen for Patientsikkerhed, politiet og anklagemyndigheden.

- Så vi kan sørge for, at de personer, der begår overgreb eller på anden måde er til fare for patienterne, bliver stoppet og retsforfulgt.

- Jeg har tiltro til at initiativerne vil have en positiv effekt og det igangsatte arbejde vidner om, at samarbejdet bliver taget alvorligt.

Det er min opfattelse, at tiltagene skal ud at leve før vi kan se, om der er behov for at tage eventuelle lovgivningsmæssige initiativer for at styrke samarbejdet yderligere.

- Lige nu, kan jeg ikke se behovet.